***Ключові слова**: національно-культурні особливості, авторський текст, авторський погляд, голос, тон, динаміка.*

Mironova T. Possibilities of subjunctiveness in realization of components of creative letter in English-language author text and account of the proper grammatical forms during translation.

The grammatical forms of the Oblique Mood (Subjunctive and Conditional) are not fully described by grammarians. It is culture-bound material that often turns difficult in translation. This grammar resource makes up the author's voice in noticeably dramatic content and shifts to some extent the author's point of view, while influencing other components of authorship.

***Keywords**: subjunctive, conditional, oblique, culture-bound, authorship, voice, tone, point of view, dynamism.*

Нестеренко О. А.
Університет економіки та права імені Альфреда Нобеля (Україна)

ІНТЕРНЕТ, СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ І НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ІСПАНСЬКА ПІСЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ

В статті розглядаються питання організації навчання студентів мовних спеціальностей другої іноземної мови (іспанської після англійської) з використанням таких сервісів Інтернету як Web 2.0 і соціальні мережі.

***Ключові слова:** Соціальні мережі, тандем-технологія, навчальна автономія.*

Розвиток інформаційних технологій і соціальне замовлення на фахівців, які володіють як мінімум двома іноземними мовами – характерна риса процесу глобалізації. Одним з викликів сьогодення є вміння знаходити та оперативно використовувати потрібну інформацію. Тобто, на черзі денній постає питання володіння не лише іноземними мовами, а й технікою користування сучасним інформаційним простором, тобто Інтернетом. Володіння англійською мовою є запорукою успішного володіння інформаційними технологіями, а володіння інформаційними технологіями – запорукою оволодіння іноземними мовами після англійської [1; 2].

Наприкінці 80-х років минулого століття вибухоподібне введення у навчальний процес комп'ютерів та Інтернету породило надію на появу "нової парадигми" навчання. В той же час почали лунати застереження проти надмірних оптимістичних очікувань щодо використання комп'ютерів та Інтернету у навчальному процесі взагалі, і у навчанні іноземних мов зокрема [8]. Однак, час довів, що Інтернет може стати потужним і надійним знаряддям в руках досвіченого викладача іноземних мов. Для цього, важливо лише зрозуміти особливості навчання в мережі Інтернет, її дидактичні можливості, а також важливість вирішення психолого-педагогічних проблем, які виникають у процесі такого навчання [5].

Сучасний стан методики навчання/вивчення іноземних мов дозволяє стверджувати, що відбувається криза засобів навчання. Традиційний підручник іноземної мови, навіть у вигляді учбово-методичного комплексу (УМК) вже не в змозі відповідати викликам сьогодення. Від написання підручника з іноземної мови до його видання проходить не менше 12 місяців. За цей час у світі відбуваються суттєві суспільно-політичні зміни, з'являються нові економічні і соціально-політичні феномени, набувають нового змісту звичні явища. Найпопулярнішим засобом інформації і міжособистісного спілкування став Інтернет і його соціальні сервіси, так звана мережа Web 2.0.

Радіо знадобилося 38 років, щоб завоювати аудиторію в 50 млн. слухачів.

Телебачення досягло того ж показника за 13 років, а Інтернет – за 4 роки. Менш ніж за дев'ять місяців аудиторія такої соціальної мережі як Facebook перевищила 100 млн. користувачів [7].

Зрозуміло, що цей інформаційно-комунікаційний засіб впливає на інтенсивність глобалізаційних процесів, навіть на мову і мовлення, які під впливом цього феномену змінюються, адаптуючись до реалій сучасності. Відбуваються також зміни у методиці навчання іноземних мов, які передбачають все більшу інтернеаціоналізацію, соціокультурну адаптованість і плурілінгвізм тих, хто вивчає іноземні мови [3]. Все більшої уваги приділяється використанню ресурсів Інтернету для навчання іноземних мов. Для цього існують обєктивні передумови: українці є чи не найактивнішими користувачами мережі Інтернет і його сучасних сервісів серед європейців.

За даними "InMind" на початку жовтня 2010 року в Україні налічувалось близько 15 млн. користувачів Інтернету. Серед українських Інтернет-користувачів віком від 15 років 8,7 мільйона використовують Інтернет щодня. Найбільш високий рівень поширення Інтернету – серед молоді: 61% інтернет-користувачів від 15 до 29 років і 39% – від 30 до 44 років. [7].

Тоді як в Україні Інтернетом користується близько третини жителів, то, за даними InternetWorldStats.com в США всесвітньою мережею користуються близько 70% населення, в Німеччині 62%, у Великобританії 50%, Франції 50%, Польщі 30%) і в Росії 17%). Назагал 60% жителів Євросоюзу користуються всесвітньою павутиною [7].

Про обсяги інформації, що подорожує Всесвітньою мережею, можуть свідчити такі цифри: згідно з останніми даними Technorati (http://technorati.com/), у світі налічується більше 133 млн. блогів. В середньому 900 тис. блогів з'являються кожну добу. А одна з найпопулярніших соціальних мереж YouTube, в якій розміщуються відеоматеріали, може відображати одночасно більше 75 млрд. відеопотоків, які протягом року можуть переглянути понад 375 млн. відвідувачів [7].

Звернення спочатку викладачів-практиків, а потім і науковців-методистів до Інтернету як до нового освітнього середовища змусив розпочати пошук нової парадигми мовної освіти. Переваги, що надає цей канал спілкування, не викликають сумніву. Однак, викладачі іноземних мов мають постійно нарощувати власний інформаційний потенціал з огляду на те, що Інтернет – не статичне утворення на зразок магнітофону чи ретропроектора. Це принципово новий засіб, що знаходиться у процесі постійного еволюційного розвитку. Поява таких нових можливостей, як зворотній зв'язок користувачів з авторами блогів, створення соціальних мереж для спілкування користувачів Інтернету надає невідомі донедавна можливості для організації принципово нового навчального середовища для вивчення іноземних мов.

Метою статті є дослідження цих можливостей. Поява Web 2.0, а разом з ним – поява, розвиток і неухильне зростання і розширення так званих соціальних Інтернет-мереж зробили можливим постійний зворотній зв'язок і віртуальне спілкування серед користувачів Інтернету.

До мережі Web 2.0 відносять такі сервіси як блоги, подкасти, соціальні мережі. Соціальні мережі та блоги за популярністю серед користувачів Інтернету поступаються лише сервісу Skype. В даний момент 67% інтернет-користувачів відвідують сайти різних онлайнових співтовариств, а 10% всього онлайнового часу проводять на сайтах соціальних медіа.

Серед країн з найбільшим відсотком користувачів соціальними мережами Україна посідає одне з провідних місць. Цей феномен потребує дослідження спеціалістів з соціальної психології і до нашої проблеми має лише опосередковане відношення. Нашу увагу привертають дещо інші, окрім можливостей спілкування рідною мовою, характеристики, що притаманні соціальним мережам.

Результати анкетування студентів щодо користування ними різними сервісами

Інтернету, які ми проводимо постійно, починаючи з 2005 року, говорять про зростання часу, який використовується молодими людьми для віртуального спілкування в соціальних мережах. До 2009 року практично жоден студент не називав електронні соціальні мережі серед своїх улюблених Інтернет-ресурсів. Лише у 2009 році серед таких ресурсів з'явились "Одноклассники", "В контакті" і "Живий журнал". Однак соціальні мережі для вивчення іноземних мов не були згадані жодним з опитуваних. Це характерно не лише для України, але й для таких країн як Мексика та Іспанія, де подібне дослідження провели наші колеги в університетах міст Пуебла (Мексика) і Кадіс (Іспанія).

В 2009-2010 році нами було проведено експериментальне навчання студентів першого курсу з використанням елементів роботи в соціальних мережах. Сім студентів першого курсу спілкувались зі своїми напарниками у соціальних мережах Live Mocha, Lingvo Zone, Interspeakers і Busuu. Для організації спілкування була запозичена і дещо модифікована методика сервісу My Language Exchange. Цей сервіс створено для допомоги тим користувачам Інтернету, які бажають вивчити одну з іноземних мов через спілкування з носіями цієї мови. Така методика навчання отримала назву "електронна тандем-технологія" (e-Tandem). Портал My Language Exchange містить рекомендації щодо роботи в цьому режимі, допомагає знайти партнерів по листуванню, пропонує теми для спілкування, тематичні словники, розмовники і схеми роботи в режимі тандем [6]. Детальніше електронна тандем-технологія описана нами в доповіді на Міжнародній конференції "Integration in Teaching Foreign Languages: Theoretical and Applied Aspects". [4, с. 206]

Спеціальні соціальні мережі запозичили тандем-технологію і розширили сфери послуг, надаючи можливість не лише вести чат-бесіди в режимі реального часу, але й підтримувати контакти з багатьма членами віртуальної спільноти через допоміжні канали спілкування. Деякі з цих мереж застосовують системи спеціальних бонусів-балів для заохочення активних членів віртуальної спільноти.

Протягом 2010-2011 навчального року до експерименту було залучено студентів п'ятикурсників, які готувались до складання міжнародного тесту-іспиту DELE Intermedio (рівень B2) і паралельно до державного іспиту з другої іноземної мови (іспанської). Проведені після завершення експериментів контрольні зрізи показали суттєве зростання рівня володіння лексико-граматичним компонентом іспанської мови і значний прогрес щодо набуття учасниками експерименту комунікативних вмінь і навичок. Словниковий запас студентів суттєво збагатився колокіальними виразами повсякденного ужитку, підвищилась швидкість мовлення і письма, рівень орфографічної грамотності, і впевненість під час говоріння.

Результати експериментів по залученню студентів до опанування другої іноземної мови за допомогою спеціальних соціальних мереж вказують на безумовний позитивний ефект такого підходу. Завдяки синхронному і асинхронному спілкуванню з носіями іспанської мови в усній і письмовій формах студенти позбуваються комплексу фрустрації, стають набагато впевненішими у своїх знаннях іспанської мови.

Спілкування тих, хто вивчає іспанську мову з застосуванням соціальних мереж дозволяє: а) збагатити словарний запас за рахунок частотності і повторюваності колоніальних виразів повсякденного вжитку у чатах; б) підвищити рівень грамотності за рахунок постійних корекцій, які виконують носії мови в текстах, що розміщують ті, хто вивчає мову в соціальній мережі; в) підвищити швидкість читання і письма завдяки постійному спілкуванню в синхронному і асинхронному режимах (чати, електронна пошта); г) значно підвищити рівень розуміння на слух і підвищити темп говоріння завдяки спілкуванню через систему Skype.

З вищевикладеного витікає, що формування навичок спілкування в соціальних мережах рідною мовою (Живий журнал, В контакті і т. ін.) надає користувачеві впевненості під час спілкування в іншомовних мережах. Враховуючи, що наші студенти

володіють декількома мовами (українська, російська, англійська) і засвоюють четверту мову для професійного використання, стає зрозумілим той рівень процесуальної мотивації, на якому вони знаходяться. Це дозволяє викладачеві перенести частину роботи з формування і розвитку усіх видів мовленнєвої діяльності (ВМД) на позааудиторний час в режимі керованої автономії, яка згодом має перерости в повну навчальну автономію.

Протягом аудиторних годин з'являється можливість приділити більше уваги розвитку вмінь і навичок у продуктивних ВМД – говоріння в першу чергу.

В подальшому ми плануємо розширити номенклатуру спеціальних соціальних мереж для вивчення іноземних мов, які існують в Інтернеті, і залучити усіх студентів з першого по п'ятий курси до систематичного використання цього ресурсу для засвоєння іспанської мови як ІМ-2.

Використана література:

1. Азимов Э.Г.. Русский язык в Интернете (методический и лингвистический аспекты) // Інтернет-ресурс. – Режим доступу: http://www.pushkin.edu.ru/scientific/metodika/bank/azimov01.html
2. Азимов Э.Г. Использование компьютера в обучении русскому языку как иностранному. – М. : Русский язык, 1989
3. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
4. Нестеренко О.А. Електронна тандем-технологія у навчанні другої іноземної мови // Інтеграційні процеси у викладанні іноземних мов: теоретичні засади та прикладні аспекти : зб. матеріалів міжнар. конф. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – 220 с.
5. Преподавание в сети Интернет : учебное пособие / отв. ред. В.И.Солдаткин. – М. : Высшая школа, 2003. – 792 с
6. Сервіс для спілкування в режимі "тандем". Інтернет-ресурс. Режим доступу: www.mylanguageexchange.com
7. Стародуб Юрій. Цікаві факти про соціальні сервіси: на основі інформації блогу "Econsultancy" // Інтернет-ресурс.
8. Режим доступу: http://starodub.org.ua/2009/08/19/tsikavi-fakty-pro-sotsialni-servisy
9. Campos G., Eva. "La tecnología, ¿última palabra en la enseñanza de lenguas?" Publicado en: Decires. Revista del Centro de Enseñanza para Extranjeros. V. 3, No. 3. Segundo semestre de 2000. México. CEPE-UNAM. pp. 9-19. Інтернет-ресурс. Режим доступу: http://revistadecires.cepe.unam.mx/articulos/art3-1.pdf

Нестеренко О. А. Интернет, социальные сети и преподавание иностранных языков: испанский после английского.

В статье рассматриваются вопросы организации обучения студентов языковых специальностей второму иностранному языку (испанскому после английского) с использованием таких сервисов Интернета как Web 2.0 и социальные сети.

Ключевые слова: *социальные сети, тандем-технология, учебная автономия.*

Nesterenko O. A. Internet, social networks and FLT: Spanish after English.

The article deals with the teaching the tertiary language (Spanish after English) of the students majoring in Philology using such Internet services as Web 2.0 and Social Networks.

Keywords: *Social Networks, tandem technologies, learning autonomy.*